

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
AKADEMİK DANIŞMANLIK YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı tezli/tezsiz yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin ders ve tez dönemindeki danışmanlık işlemlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir. Bu Yönerge Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı tezli/tezsiz yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin ders ve tez dönemi danışmanlık işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, 20/02/2016 tarih ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 8 inci, 13 üncü ve 18 inci maddeleri ile 28/06/2020 tarih ve 31169 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanana Bursa Uludağ Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 27 nci, 31 inci ve 36 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönergenin uygulanmasında;

- a) AHCI: Arts and Humanities Citation Index’i,
- b) Anabilim dalı: Enstitüde programı bulunan, kadrosu/unvanı ve/veya Enstitü anabilim dalına katkısı Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan öğretim üyelerinden oluşan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan Enstitü anabilim dalını,
- c) Anabilim dalı kurulu: Enstitüde programı bulunan, kadrosu/unvanı ve/veya Enstitü anabilim dalına katkısı Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan öğretim üyelerinden oluşan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan Enstitü anabilim dalı kurulunu,
- ç) Danışman: Senato tarafından belirlenen kriterleri yerine getirerek Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere atanan öğretim üyesini,
- d) Enstitü: Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünü,
- e) Enstitü kurulu: Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü kurulunu
- f) Enstitü Yönetim Kurulu: Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü yönetim kurulunu,
- g) E-SCI: Emerging Science Citation Index’i

ğ) Öğrenci: Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı tezli/tezsiz yüksek lisans ve doktora öğrencilerini

h) Rektör: Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörünü

ı) SCI: Science Citation Index’i,

i) SCI-Expanded: Science Citation Index Expanded’ı,

j) Senato: Bursa Uludağ Üniversitesi Senatosunu,

k) SSCI: Social Science Citation Index’i,

l) Tez: Yüksek lisans veya doktora tezini

m) Üniversite: Bursa Uludağ Üniversitesini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Danışman Atanması, Aranan Nitelikler, Görevleri

Danışman atanması

MADDE 4- (1) Lisansüstü programlarda danışman, Üniversite kadrolarında bulunan öğretim üyeleri, tezsiz yüksek lisans programlarında ise öğretim üyeleri veya doktora tamamlamış öğretim görevlileri arasından, anabilim dalı kurulunun önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile atanır.

(2) Tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora programına başlayan her öğrenciye programa kabul edilmeleri ile birlikte, en geç birinci yarıyılın başlangıcındaki ders seçme sürecinde bir danışman ataması yapılır.

(3) Danışman atama işlemi, ilgili öğretim üyesine ve öğrenciye bildirildikten sonra danışman ile öğrenci ilk yarıyılın sonuna kadar “Lisansüstü Eğitimde Akademik Danışmanlar ve Öğrenciler İçin Rehberi” (Ek-1) inceleyerek, “Lisansüstü Akademik Danışman ve Öğrenci Taahhütnamesini” (Ek-2) birlikte imzalar ve imzalı bir nüshanın Enstitüye teslim edilmesini sağlarlar. Taahhütname, Enstitü tarafından öğrenci dosyasında saklanır. Danışman değişikliği durumunda bu işlemler yinelenir.

(4) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı atanmasını gerekli kıldığı hallerde, ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci danışman önerisi anabilim dalı kurul kararı ile Enstitüye gönderilir. İkinci tez danışmanı en az doktora derecesine sahip olması şartıyla Üniversite kadrosu dışından da olabilir. Atama, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından yapılır. İkinci danışman, oy hakkı olmaksızın tez savunma jürilerinde yer alabilir, tez izleme komitesi toplantılarına katılabilir.

(5) Danışmanın Üniversitedeki görevinden ayrılması veya altı aydan uzun süreyle yurt içi/yurt dışında görevlendirilmesi durumunda veyahut altı aydan fazla süreli sağlık raporu ya da benzeri bir nedenle Üniversiteden uzak kalacak olması halinde danışmanlık görevi sona erer ve yerine birinci fıkradaki usule göre yeni bir danışman atanır. Bu fıkra hükmü ikinci tez danışmanı hakkında kıyasen uygulanır.

(6) Öğrencinin veya danışmanın gerekçelerini içeren yazılı talebi üzerine, ders veya tez aşamasında anabilim dalı kurulunun teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla danışman değiştirilebilir. Öğrenciye danışman olmak isteyen öğretim üyesi bulunmaması ya da tez danışmanının, danışmanlıktan ayrılmak istemesi ve anabilim dalı kurulu tarafından yeni danışman önerilmemesi durumunda öğrencinin danışmanlığı anabilim dalı başkanına geçer. Eğer danışmanlıktan ayrılma isteğinde bulunan öğretim üyesi anabilim dalı başkanı ise, anabilim dalında en az sayıda lisansüstü öğrencisi olan öğretim üyesi danışman olarak atanır.

Danışmanın nitelikleri

MADDE 5- (1) Danışman, lisansüstü eğitim sürecinin ilk aşamalarından itibaren öğrencinin araştırma ortamına girmesi için gerekli çabayı göstermekle yükümlüdür. Danışmanın aktif bir araştırmacı olması ve araştırma projeleri yürütmesi esastır.

(2) Bir öğretim üyesinin lisansüstü programlarda tez danışmanlığı yapabilmesi için aşağıdaki bilimsel faaliyetlerden son üç yılda en az birisini gerçekleştirmiş olması gerekir:

a) SCI, SCI-Expanded, E-SCI, SSCI veya AHCI kapsamındaki dergilerde yayınlanmış bir makalesi bulunmak veya

b) Kendi bilim alanında alınmış en az bir patenti veya faydalı modeli olmak ya da

c) Uluslararası fonlar veyahut TÜBİTAK, TAGEM, KOSGEB gibi dış kaynaklı kamu kurumları tarafından desteklenen araştırma projesinde yürütücü veya araştırmacı olmak.

(3) Tez danışmanlığı yapılabilmesi için ikinci fıkradaki koşullara ilaveten aşağıdaki koşullar da sağlanmalıdır:

a) Bir öğretim üyesinin lisansüstü programlarda tez danışmanlığı yapabilmesi için lisans programında en az iki yarıyıl ders vermiş ve doktora ya da tıp/veteriner uzmanlık alanının veya doçentliğinin, danışmanlığını üstleneceği tez konusu alan ile ilgili alanda olması gerekir.

b) Bir öğretim üyesinin doktora programında danışman olabilmesi için en az dört yarıyıl lisans ya da iki yarıyıl boyunca tezli yüksek lisans programında ders vermiş ve doktorasının veya doçentliğinin ilgili alanda olması gerekir.

(4) Tıp, veteriner ve diş hekimliği fakülteleri hariç olmak üzere, öğretim üyelerinin doktora programlarında tez yönetebilmesi için daha önce başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(5) Öğrenci ile üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan hısımlığı olan öğretim üyeleri danışman olarak atanamazlar, tez izleme komitesi ile jürilerde yer alamazlar. Öğrenci ile öğretim üyesinin evli olmaları halinde de aynı hüküm geçerlidir. Enstitü Yönetim Kurulu, danışmanlık faaliyetlerinin gerektiği gibi yürütülmesini engelleyecek durumların ortaya çıkması halinde re'sen gerekli incelemeleri yaparak kararlar almaya yetkilidir.

(6) **(Değişik: 24/11/2022 tarih ve 2022-31/3 sayılı Senato Kararı)** Enstitü yüksek lisans ve doktora programlarında görev alan bir öğretim üyesinin aynı anda yürüttüğü danışmanlığın toplam sayısı, danışmanın uzun süreli olarak yurtdışına gitmesi, öğrenci afları gibi zorunlu haller dışında beşi geçemez.

(7) (**Değişik: 09/02/2023 tarih ve 2023-04/8 sayılı Senato Kararı**) Bir öğretim üyesi aşağıdaki koşullardan herhangi birisinin, tez savunma sınavı öncesinde sunulmuş ve son beş yıl içinde gerçekleştirilmiş olması kaydıyla koşulu sağlayan her bir yayını için mevcut danışmanlıklarına ilave bir danışmanlık daha üstlenebilir:

a) Yürüttüğü yüksek lisans tezinden üretilmiş SCI/SCI-Exp kategorisinde yer alan uluslararası dergilerde yayınlanmış/yayına kabul edilmiş bir adet makale yapılmış olması ya da

b) yürüttüğü doktora tezinden üretilmiş Q1 kategorisinde yayınlanmış/yayına kabul edilmiş ve öğrencinin ilk isim olduğu bir adet araştırma makalesinin yapılmış olması veya

c) yürüttüğü doktora tezinden üretilmiş Q2 kategorisinde yayınlanmış/yayına kabul edilmiş ve öğrencinin ilk isim olduğu iki adet araştırma makalesinin yapılmış olması veya

ç) yürüttüğü doktora tezinden üretilmiş olan ve SCI veya SCI-Exp indekslerindeki dergilerde yayınlanmış/yayına kabul edilmiş öğrencinin ilk isim olduğu bir adet araştırma makalesi ile SCI veya SCI-Exp indekslerinde dergilere gönderilmiş bir adet makale ve diğer endekslerde taranan hakemli dergilerde yayınlanmış/yayına kabul edilmiş bir adet makalesinin olması.

Şu kadar ki, yukarıdaki bentlere göre ilave edilenler dahil öğretim üyesinin danışmanlık sayılarının toplamı Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 35 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki sınırları aşamaz.

Danışmanın görevleri

MADDE 6- (1) Danışman, öğrencisinin öğrenme hedeflerine ulaşmasında ona rehberlik eder. Bu iletişimde açıklık ve dürüstlük, olması gereken en önemli özelliklerdir. Danışmanın lisansüstü eğitimin başlangıcından itibaren ders ve tez konularının seçiminde öğrencinin özelliklerini göz önünde tutar ve öğrencinin ilgi alanını ve yeteneğini dikkate alarak tez çalışmasına yönlendirir.

(2) Danışman Tez İzleme Komitesi ve Tez Savunma Sınav Jürisinin doğal üyesidir.

(3) Danışman aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Öğrencinin öğrenimini başarıyla sürdürebilmesi ve Bursa Uludağ Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde öngörülen sürede tamamlayabilmesi için ders durumunu izler, kurumu tanıtarak öğrenciyi yeni statüsüne alıştırır ve yönlendirir.

b) Her yarıyıl başında öğrencisinin dönem süresince alması gereken zorunlu ve seçmeli dersleri öğrenci ile birlikte belirleyerek, ders kayıt durumunu kontrol eder.

c) Öğrencileri, bilimsel etkinlikler, değişim programları, yurt dışı eğitim olanakları ve eğitim bursları konusunda yönlendirir.

ç) Öğrencinin bilgiye ulaşma, bilgi üretme ve değerlendirme yeteneğinin gelişmesinde yol gösterici olur. Öğrenci ile birlikte tez çalışmasını planlar, çalışma için gerekli altyapının hazırlanmasını sağlar.

d) Öğrencinin tez önerisini zamanında Enstitüye iletmesini, tez izleme komitesi toplantılarının düzenli olarak yapılmasını ve raporlarının hazırlanmasını sağlar. Öğrenciyi tez (araştırma) defterini tutması için yönlendirir.

e) Öğrenci ile düzenli şekilde görüşmeler yaparak çalışmanın sürecini ve elde edilen sonuçları değerlendirir. Danışman, öğrencisine düzenli olarak zaman ayırır ve verimli bir iletişim ortamı kurmaya çalışır.

f) Tez çalışmasının etik standartlarına uygun biçimde yapılmasına rehberlik eder ve kendi davranışları ile rol model olur. Bu çerçevede, Etik Kurulu onayı ve ilgili kurum izinlerinin alınması ve sonuçlarının ilgili kurullara iletilmesi için öğrenciyi yönlendirir.

g) Tez çalışması için gerekli maddi destek konusunda öğrenciyi yönlendirir, proje önerilerinin hazırlanmasında yardım eder.

ğ) Tez konusuna ilişkin bilimsel gelişmeleri izler, öğrencinin de izlemesi için yol gösterir.

h) Tezlerin yayına dönüşmesi ve mezuniyet sonrası kariyeri için öğrencisini yönlendirir.

ı) Kendi gerçekleştirdiği akademik faaliyetlere (dersler, konferanslar, bilimsel toplantılar, araştırma projeleri gibi bilimsel etkinliklere) öğrencisinin katılımını sağlar ve katkı yapmasını teşvik eder.

i) Öğrencinin akademik gelişimi ile ilgili her düzeyde düzenli olarak objektif geri bildirimde bulunur.

Danışman-öğrenci ilişkisinde ortaya çıkabilecek sorunların çözümü

MADDE 7- (1) Danışmanlık faaliyeti çerçevesinde, nitelikli bir araştırma-eğitim atmosferi sağlanarak üretilen tezlerin kalitesinin artırılması amaçlanır. Bu nedenle danışman-öğrenci iletişimde ortaya çıkacak olası sorunların tanımlanması ve çözüme kavuşturulmasında Anabilim Dalı Başkanı aktif çaba gösterir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 8- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri ile Enstitü yönetim kurulu ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9- (1) Bu Yönerge Senatoda kabul edildiği 11 Mart 2021 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10- (1) Bu Yönerge hükümlerini Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörü yürütür.

Ek-1: Lisansüstü Eğitimde Akademik Danışmanlar ve Öğrenciler İçin Rehber

	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	
LİSANSÜSTÜ EĞİTİMDE AKADEMİK DANIŞMANLAR VE ÖĞRENCİLER İÇİN REHBER 		
BURSA, 2021		

İÇİNDEKİLER	Sayfa no
ÖNSÖZ	4
1. LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİN KAPSAMI	5
2.AKADEMİK DANIŞMANIN SORUMLULUKLARI	5
2.1. Danışmanlığın Tanımı	5
2.2. Danışman-Öğrenci İletişiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	5
2.3. Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Sırasında Rehberlik	6
2.4. Akademik Araştırma Yapma, Tez Konusunu Belirleme ve Tezin Yönetimi	7
2.5. Akademik Araştırma Yapmak / Tezi Sunmak ve Yayınlamak Konularında Rehberlik	8
3. LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİNİN SORUMLULUKLARI	8
3.1. İletişim	9
3.2. Danışman Tercihini Yapmak	9
3.3. Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Olmak	9
3.4. Akademik Araştırma Konusunu ve Tez Konusunu Belirlemek	10
3.5. Akademik Araştırma Yapmak / Tezi Yazmak ve Sunmak	10
4. KAYNAKLAR	12

ÖNSÖZ

Lisansüstü eğitiminin en temel hedefi, modern bilgi toplumunu oluşturmak ve geliştirmek için iyi bir araştırmacı kuşağının yetiştirilmesidir. Lisansüstü eğitimi tamamlayan bireylerden bilgiye erişimi bilmesi, bilgiyi analiz edebilmesi, yorumlaması, problemleri analitik bir bakış açısı ile irdeleyebilmesi ve yeni bilgilere ulaşabilmek için iyi bir planlama yapması beklenmektedir. Böyle bir eğitimden geçmiş olan bireylerin, toplumun ve bilimin geliştirilmesindeki rolü yadsınamaz.

Çok boyutlu olması hedeflenen lisansüstü eğitimde, hem danışman öğretim üyesine hem de lisansüstü eğitimi almakta olan öğrenciye önemli sorumluluklar düşmektedir. Lisansüstü eğitim zorlu bir süreç olmakla birlikte, etkin zaman yönetimi, planlı çalışma, danışman ve öğrenci arasında dengeli bir iletişimin sağlanması ile öğrenci ve danışman öğretim üyesi için verimli bir süreç haline dönüşebilir. İyi yönetilen bir danışmanlık sistemi, öğrenci ve öğretim üyesinin araştırma motivasyonunu artırarak, iyi araştırmacılar yetişmesine ve yürütülen araştırmaların kalitesinin de artmasına katkı sağlayacaktır.

Bu rehber, Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitü Yönetiminin lisansüstü eğitimin iyileştirilmesi amacıyla yürüttüğü çalışmaların ürünüdür. Konu ile ilgili literatür doğrultusunda hazırlanan bu rehberin, lisansüstü eğitimde danışmanlık yapan öğretim üyelerine ve öğrencilere katkı sağlamasını diliyoruz.

**BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

1. LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİN KAPSAMI

Lisansüstü eğitim, lisans eğitimini başarı ile tamamlamış olan bireylere, kendi alanlarında ya da ilgi duydukları başka bir bilim dalında yüksek lisans ya da doktora eğitimini tamamlayarak uzmanlaşma imkânı sağlayan bir eğitimidir.

Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrenciye bilgiye nasıl erişeceğini öğretmek, eriştiği bilgiyi analiz etme ve yorumlama becerisini kazandırmaktır. Tezli yüksek lisans programı, ilgili programda belirlenen zorunlu, seçmeli dersler ile seminer dersi, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşmaktadır. Öğrencinin uzmanlık alan dersi ile tez danışmanlığı ve seminer derslerinden başarı durumu GEÇTİ(G) / KALDI (K) / Devamsız(D) olarak değerlendirilmektedir. Öğrenci program boyunca 120 AKTS kredisi almakla yükümlüdür. Programın toplam süresi 2 yıl (4 yarıyıl) olmakla birlikte, öğrenci eğitime en çok 3 yıl (6 yarıyıl) devam edebilmektedir.

Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrencinin kendi mesleği ile ilgili bilgi almasını ve bu bilgiyi uygulamalarına yansıtabilmesine katkı sağlamaktır. Tezsiz yüksek lisans programı 60 AKTS ve dönem projesinden oluşmaktadır.

Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız bir araştırma planlayabilme ve yapabilme, bilimsel problemlere daha kapsamlı bir bakış açısı ile yaklaşarak yorum yapabilme, yeni bilgiye ulaşabilmek için analiz ve sentez edebilme becerisi kazandırmaktır. Doktora programına yüksek lisans derecesini tamamlayarak kayıt olan öğrenciler için ilgili programda belirlenen zorunlu ve seçmeli dersler ile seminer dersi, doktora yeterlilik sınavı, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşmaktadır. Öğrencinin uzmanlık alan dersi ile tez danışmanlığı ve seminer derslerinden başarı durumu GEÇTİ(G) / KALDI (K) / Devamsız(D) olarak değerlendirilmektedir. Öğrenci program boyunca en az 240 AKTS almakla yükümlüdür. Programın toplam süresi 4 yıl (8 yarıyıl) olmakla birlikte, öğrenci eğitime en çok 6 yıl (12 yarıyıl) devam edebilmektedir.

2. DANIŞMANIN SORUMLULUKLARI

2.1. Danışmanlığın Tanımı

Danışmanlık yapan öğretim üyesi, ders verme sorumluluğunun yanında yüksek lisans ve doktora öğrencilerine eğitimleri ile ilgili her konuda danışmanlık yapma sorumluluğunu da üstlenmektedir. Bu nedenle her öğrenciye ayrılacak zamanın planlanması ve önceden öğrenciye bildirilmesi gerekmektedir. Zamanın etkin yönetimi kadar kaynakların yönetimi ve lisansüstü eğitimin dinamik bir süreç olarak sürdürülebilmesi ciddi önem arz etmektedir. Danışmanlık, hem danışman hem de öğrenci için dikkatle takip edilmesi gereken bir süreçtir.

2.2. Danışman-Öğrenci İletişiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Danışman ve danışmanı olduğu öğrenci arasındaki iletişim karşılıklı olarak değer bilme ve saygı gösterme temeline dayandırılmalıdır. Lisansüstü eğitim pek çok öğrenci için zorlu, kendilerini yalnız hissettikleri ve gergin bir süreç olabilir. Etkisiz iletişim, öğrencinin yetersiz

danışmanlık alması ve özgüven eksikliği nedeni ile süreci yönetememesi, izlemesi gereken yol ile ilgili net bilgiye sahip olmaması bu durumu daha da karmaşık hale getirebilir. Bu aşamada danışman öğretim üyesine önemli sorumluluklar düşmektedir. Bu kritik sürecin yönetilmesinde belirleyici rol danışmanındır. Danışmanın, danışmanlık sürecinde izleyeceği yöntem süreç içerisinde farklılık göstermekle birlikte temel ve vazgeçilmez olan tek unsur pozitif ve destekleyici bir yaklaşım ile öğrencinin doğru bir yolda ilerlemesine yardımcı olmaktır. Bu yaklaşım modeli, aynı zamanda öğrencilerin karşılaştığı sorunların üstesinden gelmelerine yardımcı olacaktır. Ayrıca, danışmanların işyerinde ve eğitim ortamında zorbalık, ayrımcılık ve taciz biçimindeki söz ve davranışların fark edilmesi, bunların önlenmesi ve bildirilmesi gerektiğine yönelik bir farkındalığı olmalı, bu tür söz ve davranışların işyerinde ve eğitim ortamında asla hoş görülmemesini sağlamalıdır.

Danışmanın sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- Danışmanı olduğu öğrencileri ile kayıt haftasında tanışır.
- Lisansüstü eğitim ile ilgili yönetmelik, yönergeler, uygulama esasları hakkında öğrencileri bilgilendirir ve mevzuattaki değişiklikleri takip ederek öğrencileri yönlendirir.
- Güvenli, sağlıklı bir araştırma ve eğitim ortamının temin edilmesi konusunda çaba sarf eder.
- Benimsediği danışmanlık modelini öğrencilerine açıklar (soruları cevaplama, mentorluk. vb).
- Öğrenciye profesyonel düzeyde bir iletişimin gerçekleşebilmesi için gerekliliklere ilişkin açıklamalar yapar (beklentiler, değerlendirme biçimi, sorun çözme, çatışma yönetimi, zaman yönetimi vb.).
- Profesyonel davranış biçiminin nasıl olması gerektiğini öğrenciye açıklar (görevleri zamanında tamamlama, ne zaman yardım isteyebileceği, yapıcı eleştirilere karşı nasıl tutum izlemesi gerektiği, akademik performans göstergeleri vb.).
- Öğrencilerine rol model olur.
- Öğrencileri ile iletişim için bir yol belirler ve bunu onlara açıklar.
- Öğrencileri ile yapacağı toplantıların sıklığını ve süresini belirtir.
- Öğrencinin yaptığı bilimsel araştırmaların yazılmasında yardımcı olur, metni gözden geçirir ve geri bildirim verir. Bu geri bildirimler öğrencinin akademik gelişimine katkı sağlamalıdır.

2.3. Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Sırasında Rehberlik

- Öğrencilerin ders seçimlerinde rehberlik eder.
- Ders döneminde ve ders dönemi sonunda öğrencilere son teslim tarihi olan görev ve sorumlulukları için (seminer, tez önerisi vb.) uyarılarda bulunur ve rehberlik eder. Bu süreçler ile ilgili materyallerin zamanında Enstitüye teslim edilmesinde yol gösterir.
- Öğrencilerin kayıt dondurma, süre uzatma vb. işlemlerinde rehberlik eder.

- Ders seçiminde öğrencinin alması gereken zorunlu derslerle birlikte, alacağı seçmeli dersler konusunda öğrencinin ilgi alanları, akademik gelişimine katkısı ve kendi tecrübesini de dikkate alarak rehberlik eder.
- Öğrencilerin her dönem için alması gereken kredi yükünü değerlendirir ve alması gereken derslerde rehberlik eder.
- Anlık gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan program değişikliklerinde (hastalık vb.) öğrencilerine bilgi verir.
- Planlı olan kısa süreli görevlendirmelerde (toplantı, kongre vb) yapılması gereken ders telafileri için Anabilim Dalını ve Enstitüyü bilgilendirir. Konuyla ilgili öğrencilerine de gerekli açıklamaları yapar.
- Danışman 1 (bir) ay ya da daha fazla süre ile (farklı üniversitelerde görevlendirmeler vb.) görevli olduğu durumlarda, öğrencilerini mutlaka bilgilendirir.
- Farklı bir danışmanın atanması gerektiği durumda, Enstitüyü bilgilendirir.

2.4. Akademik Araştırma Yapma, Tez Konusunu Belirleme ve Tezin Yönetimi

Danışman öğrencilerin bireysel akademik gelişimini izlemek, değerlendirmek, tartışmak ve araştırmaları ile ilgili konularda rehberlik etmek için öğrenciler tarafından ulaşılabilir olmalıdır.

- Öğrenci ve danışmanın yapacağı karşılıklı toplantıların sayısı ve süresi uzmanlık alanının disiplinine, araştırmanın bulunduğu aşamaya, öğrencinin öğrenme ile ilgili özelliklerine ve araştırma konusuna göre farklılık gösterebilir.
- Danışman öğrencilere uygun ve yönetilebilir, güncel ve özgün araştırma konularının (bilimsel araştırma, yüksek lisans ve doktora tezi) seçiminde ve etik süreçlerle ilgili aşamalarda rehberlik eder.
- Danışman öğrenciye akademik çalışmalarında gerçekçi, kısa ve uzun vadeli hedefler belirlemede yardımcı olur. Belirlenen tez konusu ve tezin etik kurul onayı ile birlikte **tez öneri** formunu yazılı olarak Anabilim Dalı Başkanlığına teslim eder ve bu süreci yönetmeliklere ve esaslara uygun olarak gerçekleştirir.
- Danışman planlanan araştırma konusuna asgari düzeyde hakimdir ve ilgili konuda çalışmaya istekli davranır.
- Danışman gerekli olduğu durumlarda öğrencinin kaynaklara ve araştırma için diğer materyallere nasıl ulaşabileceği konusunda rehberlik eder.
- Danışman öğrenci tarafından yazılan materyalleri zamanında ve yapıcı şekilde değerlendirir ve geri bildirimde bulunur. Bu değerlendirmeler öğrencinin akademik gelişimini sağlamak ve sürdürmek için önemlidir. Geri bildirim süreci öğretim üyesinin iş yoğunluğu ve danışmanlık verdiği öğrenci sayısına göre değişebilir ancak, bu süre 3 haftayı geçmemelidir.
- Danışman tez izleme komitesi üyeleri ile birlikte doktora öğrencisinin tez sürecindeki gelişimini değerlendirir ve komite üyeleri ve öğrencinin birlikte bulunduğu

toplantılarda öğrenciye geri bildirim verir. Toplantı ile ilgili sonucu Enstitüye bildirir (Tez izleme komitesi raporu her 6 ayda bir Enstitüye sunulur).

2.5. Akademik Araştırma Yapmak / Tezi Sunmak ve Yayınlamak Konusunda Rehberlik

Danışman;

- Öğrenciye tez çalışmasını ve diğer akademik çalışmalarını zamanında bitirmesi için rehberlik eder.
- Öğrencinin bir plan dahilinde çalışması için planlama yapma ve bu plana uyma konusunda öğrenciye rehberlik eder.
- Öğrencilerin kongre, seminer gibi etkinliklere katılarak bu etkinliklerde sunum yapması ve akademik gelişimine yardımcı olacak diğer faaliyetleri gerçekleştirmesi için yol göstericidir.
- Bilimsel yayınlarda öğrencinin yazarlık için gerekli katkıyı sağlaması yönünde öğrenciye gerekli açıklamaları yaparak motivasyonu sağlar.
- Akademik yazım konusunda öğrenciye rehberlik eder.
- Öğrencinin dersle ilgili sunumlarında rehberlik eder ve geri bildirim verir.
- Tamamlanan lisansüstü tez çalışmasının savunma sınavının yönetmelikte belirlendiği şekilde yapılabilmesi için rehberlik yapar.
- Tez savunma sınavları için jürinin belirlenmesi, tez savunma sınavlarının zamanında ve usulüne uygun yapılması için gerekli evrakları (jüri öneri formu vb.) zamanında enstitüye teslim edilmesini sağlamak için Anabilim Dalı Başkanlığı'na sunar.
- Jüri seçiminde ve sayısının belirlenmesinde Yönetmelik / Uygulama esaslarını dikkate alır.
- Tez savunma sınavından sonra tez jürileri tarafından önerilen değişikliklerin ve eklemelerin yapılabilmesi için öngörülen süre içinde öğrenciye rehberlik eder.

3.LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİNİN SORUMLULUKLARI

Enstitülere bağlı lisansüstü eğitim alan yüksek lisans ve doktora programlarına kayıtlı öğrenciler bazı sorunlarla karşılaşmakta özellikle tez aşamasına geldiklerinde alışık olmadıkları bazı sorumlulukları yerine getirmekle ilgili güçlükler yaşamaktadırlar.

Öğrenci akademik bir dereceye sahip olmak için;

- Zorlu bir çalışmaya başlamaya karar vermek,
- Bu yaşam tarzına alışmak,
- Öğrenci olarak enstitüde yer almak,
- Danışmanı ve diğer öğretim üyeleri ile iletişimi sürdürmek,
- Araştırma yapmayı öğrenmek,
- Kayıt tutmak,
- Zamanı yönetmek,
- Kendini geliştirmek,

- Diğer öğrencilerle iletişim kurmak ve işbirliği yapmak,
- Sunum yapmak,
- Rapor yazmak,
- Derslerine hazırlanmak,
- Sınavlara hazırlanmak durumundadır.

3.1. İletişim

- Arkadaşlarınız, danışmanınız ve diğer öğretim üyeleri ile saygılı bir iletişim içinde olunuz.
- Danışmanınızla gerekli olduğu durumlarda ve zamanlarda nasıl iletişim kurmanız gerektiğini öğreniniz.
- Danışmanınız ve diğer öğretim üyeleri ile profesyonel sınırlar içinde ve saygıya dayalı bir ilişki içinde olmanızın önemini kavrayarak hareket ediniz. Bu iletişim biçiminin lisansüstü diğer öğrenciler ve tüm çalışanlar ile olan iletişimde de geçerli olduğunu unutmayınız.
- Size eğitim aldığınız akademik alanla ilgili verilen tüm sorumlulukları eksiksiz ve zamanında yerine getirmek için çaba sarf ediniz. Bunu sağlayamadığınız durumlarda danışman/dersin öğretim üyesi ile iletişime geçerek durumunuzu açıklayınız.
- Bulunduğunuz tüm akademik (eğitim, araştırma, hizmet verilen) ortamlarda almakta olduğunuz eğitimin farkında olarak ve bilim insanı niteliklerine uygun şekilde davranmaya gayret ediniz. Bu konuda kendinizi geliştirmek için çaba sarf ediniz.

3.2. Danışman Tercih Yapmak

- Lisansüstü eğitimi hak kazandığınızda enstitü tarafından belirlenen tarih aralıklarında enstitüye kayıt yaptırınız.
- Bu süreçte ilgili anabilim dalından bir danışman öğretim üyesi tercih etmeniz istenecektir.
- Sizin için danışman bir öğretim üyesi atandığında, tüm danışmanlık işlemlerinizi ile bu öğretim üyesi ilgilenecektir.

3.3. Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Olmak

- Lisansüstü öğrenciliğin getirdiği sorumlulukları yerine getirmekte istekli olmalısınız.
- Lisansüstü çalışmalarınızı tanımlamak için gerekli temel bilgiyi öğrenmelisiniz. Bu bilgi sizin ders ve tez aşamasındaki sorumluluklarınızı yerine getirmenize katkı sağlayacaktır.
- Öğrenci otomasyon sistemi konusunda bilgi edinerek dersleriniz ile ilgili tüm süreçlerinizi takip ediniz.
- Her yarıyıl için yönetmelikte ifade edilen en az 30 AKTS'lik ders yükünüzün seçimini yaptığınızdan emin olunuz.
- Ders seçimi konusunda danışmanınızdan yardım alınız.
- Tez çalışmanıza katkı sağlayabilecek farklı disiplinlerden veya yükseköğretim kurumlarından da ders almak ve kendinizi geliştirmek için çaba sarf ediniz.

- Her yarıyılın sonunda, aldığınız derslerin ders yürütücüleri tarafından notlarının sizlere ilan edildiğini kontrol ederek eksik AKTS oluşmasına engel olabilmek için dikkatli olunuz.

3.4. Akademik Araştırma Konusunu ve Tez Konusunu Belirlemek

Araştırma ya da teze başlamadan önce okuma, bilimsel bir makaleyi okuma ve inceleme, analiz etme, literatürü tarama ve not alma uygun araştırma konusunun belirlenmesi ve planlamasında en temel noktalar. Bu nedenle kendinizi bu konuda geliştirmeniz gerekmektedir. Lisansüstü eğitimde tez yazarken bazı temel becerilerinizin gelişmesi için özel bir çaba göstermeniz gerektiğinin farkına varmalısınız. İyi planlanmamış, disiplinden yoksun, üzerinde yeterince çalışılmamış bir tezin zamanında bitirilmesi ne yazık ki mümkün olmamaktadır.

- Akademik çalışmaların yürütülmesinde kendi sorumluluklarınızın farkında olarak hareket ediniz.
- Akademik faaliyetleri yürütürken danışman tarafından yapılan geri bildirimlere (yazımla ilgili düzeltmeler vb.) zamanında, eksiksiz ve uygun şekilde cevap veriniz.
- Araştırma / tez konusunun belirlenmesinde etkin bir literatür taramasının nasıl yapılması gerektiğini öğreniniz. Araştırma konusunu belirleyebilmek için, henüz ders döneminde iken araştırmak istediğiniz konularda daha derin bilgi sahibi olmak için çok sayıda akademik araştırma okuyunuz.
- Akademik bir makaleyi nasıl okumanız gerektiği konusunda kendinizi geliştiriniz.
- Araştırma / tez konusunun belirlenmesinde danışmanınızın rehberliğinde ve daima bir plan dahilinde hareket ediniz. Planda aksaklıkların olabileceği kısımları fark ederek alternatif bir plan geliştirmek için çaba sarf ediniz. Bu sizin zamanı etkili yönetmenizi sağlayarak gereksiz zaman kaybı yaşamamanızı önleyecektir.
- Etik Kurul Onayı ve Kurum izinlerinin alınması pek çok çalışma için ön koşuldur. Başvuru sırasında hazırlanması gereken belgeleri eksiksiz ve danışmanınızın rehberliğinde doldurunuz.
- Çalışmalarınızda daima etik ilkeler dahilinde hareket ediniz.
- Eğitiminizde size yol gösterecek, akademik gelişiminize katkı sağlayacak kurslara ve eğitimlere katılınız.

3.5. Akademik Araştırma Yapmak / Tezi Yazmak ve Sunmak

Lisansüstü araştırma yapmak ve tez yazmak belirlenen süre içinde kapsamlı bir araştırma yapmak ve onu yazmak, geniş bir rapor yazmakla ilgili yetenekleri geliştirmektir. Bu süreç lisansüstü eğitim alan öğrenci için zorlayıcı olabilmektedir. Özellikle doktora tezi öğrencinin kariyerindeki en zorlu görevlerden biridir.

- Öğrenci olarak tezinizin tamamlanması ve sunulması için yeterince çaba sarf etmelisiniz.
- Tez aşamasına geçtiğinizde tezin tamamlanabilmesi için bir çalışma takvimi ve iş paketleri oluşturun. Bu takvim tezin içindeki her bölüm için ayrı süreler içerebilir

(konuyu belirleme, literatür tarama, öneri hazırlama, etik kurul alma, veri toplama, veri analizi, tez yazımı vb.).

- Teze maddi destek bulabilmek için proje hazırlama konusunda danışmanınız ile konuşmalısınız.
- Araştırma çalışmalarınız ile ilgili gerçekleştirdiğiniz kısımları tarihe göre not alınız.
- Belirlediğiniz takvime uyumlu çalışmalısınız, tez sırasında ortaya çıkabilecek (malzeme eksikliği, veri toplamada deneklere erişimde güçlük vb.) aksaklıklar için ek bir planlama yapmalısınız.
- Tez izleme komitesi raporlarını (doktora öğrencileri) danışmanınızın bilgisi dahilinde hazırlayıp zamanında sunmalısınız.
- Tez sürecinde yaşadığınız zorluklar konusunda danışmanınıza başvurunuz. Aynı şekilde tezle ilgili süreçte ilgili danışmanınıza belli zaman aralıkları ile rapor vermelisiniz. Bu toplantıları danışmanınızla planlamalısınız.
- Tez izleme komitesi üyeleri ve danışmanınız tarafından teziniz ile ilgili yapılan eleştiri ve önerileri dikkate almalı, profesyonel iletişimle uygun biçimde cevaplamalısınız.
- Yayınlarda etik ilkelere dikkat ediniz, yayın yaparken etik ihlal konusunun önemini çok iyi kavrayınız ve ilkelere uygun hareket ediniz. Bu kurallara uyum göstermemenizin akademik yaşamınızın her aşamasında karşınıza çıkabileceğini ve yasal yaptırımlarla karşı karşıya kalabileceğinizi dikkate alınız.
- Araştırma verilerinin araştırma tamamlandıktan sonra da nasıl ve ne kadar süre ile saklanması gerektiğini öğreniniz. Gizliliğin sağlanması ve etik ihlal oluşturacak durumların meydana gelmemesi için gerekli özeni gösteriniz ve her aşamada danışmanınızın rehberliğinde hareket ediniz.
- Proje ve araştırmaların sonuçlarını yazarken elde edilen verileri çarpıtmadan sunmanız ciddi öneme sahiptir. Verilerin çarpıtılarak sunulmasının etik bir ihlal olduğunun farkında olunuz ve bilim insanı olmanın gerektirdiği niteliklere uygun davranınız.
- Araştırma makalelerini yayına göndermeden önce danışmanınızla fikir birliği oluşturunuz. Danışmanınızla uyum içinde çalışmanız makalenin yayın sürecinde veya yayınlandıktan sonra ortaya çıkabilecek aksaklıkları önlemek için kritik önem taşır.

4. KAYNAKLAR

1. Bakioğlu A, Gürdal A. (2001). Lisansüstü Tezlerde Danışman ve Öğrencilerin Rol Algıları: Yönetim İçin Göstergeler. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 21: 9-18.
2. Core Code of Practice for Postgraduate Research Degrees (2018). Kings College of London.1-32. <https://www.kcl.ac.uk/governancezone/research/core-code-of-practice-for-postgraduate-research-degrees-2017-18>. Erişim tarihi:20 Aralık,2020
3. Demirel, F. Kocadereli İ., & Ozer, HS. (2012). Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Akademik Danışmanlık El Kitabı (2012). Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara.
4. Griffiths, A.W., Blakey, H., Vardy, E. (2016). The role of a supervisor and the impact of supervisory change during your Ph.D.68-72.
5. Hansen Wichmann, G., Bach, L.W., Eika. B., Mulvany. MJ. (2012). Succesful PhD Supervision: A two way Process. 55-64.
6. Kumar, S., Kumar, V., & Taylor, S.(2020). Guide to online supervision. UK Council for Graduate Education. <https://supervision.ukcge.ac.uk/cms/wp-content/uploads/A-Guide-to-Online-Supervision-Kumar-Kumar-Taylor-UK-Council-for-Graduate-Education.pdf> Erişim tarihi:10 Aralık 2020
7. Sever I., Ersoy A. (2017). Araştırma Görevlilerinin Gözünden Danışmanlık ve Doktora Süreçleri. Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi, 7, 183-202.
8. Üçerler, H., Eraç,Y., Şahin H. ve diğerleri (2019). Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitimde Danışmanlık El Kitabı (Ed. Şahin H.) Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir,1-45.
9. Vessey, K., Davies,G., Drivers JC, et.al. (2008). Guiding Principles for Graduate Student Supervision Canadian Association for Graduate Studies, 1-7. <https://cags.ca/documents/publications/working/Guiding%20Principles%20for%20Graduate%20Student%20Supervision%20in%20Canada%20-%20rvsn7.pdf> Erişim tarihi: 18 Kasım,2020

*YAYIN ETİĞİ İLE İLGİLİ KURALLAR

Hazırlayacağınız her türlü akademik etkinlikte aşağıdaki kurallara dikkat ediniz: •

Alıntı yaptığınız kaynakları mutlaka belirtiniz.

→ Kaynakları atlamadan/tam belirtmenin bir yolu, okurken not etmektir. •

İlk kaynağa ulaşınız.

→ İlk kaynağa ulaşamıyorsa, ilk kaynağı elinizdeki kaynağa dayanarak kaynak gösteriniz: “Ahmet’in Mehmet’ten yaptığı alıntıya göre” gibi...

• **Kaynakları doğru ve eksiksiz belirtiniz.**

→ Kaynakların künyelerinden emin olunuz. Kontrol etmediğiniz kaynakları kullanmayınız. •

Bilimsel bilgi için bilimsel kaynak kullanınız.

→ Bilimsel bilgi için Wikipedia, Facebook vb kaynak olarak kullanılmamalıdır. •

Alıntı yapma kurallarına uyunuz.

→ Yazdığınız yazıdaki alıntılar okuyanca açık biçimde fark edilmeli, hangi cümleyi sizin hangisini bir başkasının yazdığı açıkça belli olmalıdır.

– Birebir alıntı yaparken mutlaka tırnak içine almak...

Hatalı örnek: Yazarın cümlesi. Yazarın cümlesi. Gündemin önemli bir belirleyeni, akademide tıp etiği bölümlerinin eğitim dışındaki tanımlı görevlerinin sadece ilaç araştırmaları etik kurulunda yer almakla sınırlı kalmasıdır. Sağlık kurumlarında etik konsültasyonun çeşitli nedenlerle yaşama geçmemesi, tıp etiği çalışmalarını hizmet sunumu boyutundan uzak kalmasına yol açmıştır (1). Yazarın cümlesi. Yazarın cümlesi.

– “Paraphrasing” (Farklı sözcüklerle açıklama) yaparken mutlaka kendi sözcüklerimizle aktarmak **Örnek**

Orjinal metin: Gündemin önemli bir belirleyeni, akademide tıp etiği bölümlerinin eğitim dışındaki tanımlı görevlerinin sadece ilaç araştırmaları etik kurulunda yer almakla sınırlı kalmasıdır. Sağlık kurumlarında etik konsültasyonunun çeşitli nedenlerle yaşama geçmemesi, tıp etiği çalışmalarının hizmet sunumu boyutundan uzak kalmasına yol açmıştır.

Alıntı (paraphrase yaparak): Yazarın cümlesi. Yazarın cümlesi. Pellegrino’ya göre Tıp Etiği anabilim dallarının eğitim dışında sadece etik kurullara katkıda bulunması, kliniklere etik danışım hizmeti vermemesi, tıp etiği alanının sağlık hizmeti sunumu ile bağ kuramamasına neden olmakta, bu da tıp etiği çalışmalarının hizmet sunumundaki sorunları kapsamamasına yol açmaktadır (1). Yazarın cümlesi. Yazarın cümlesi.

• **İnternet sayfalarından yapılan alıntıları da kaynak gösteriniz.**

→ Word dosyalarını tarayarak hangi cümlelerin hangi internet sayfasından alındığını bulmak üzere Turnitin, Urkund, iThenticate gibi çeşitli programlar üretilmiştir. Yararlanınız.

[Lisansüstü Akademik Danışman ve Öğrenci Taahhütnamesi’ne ulaşmak için TIKLAYINIZ](#)